

„Работница и колхозница“
(на эстонском языке)

Kõigi maade proletaarlased, ühinege!

Naistöoline ja naiskolhoosnik

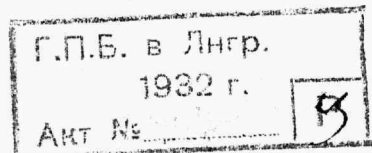
37

Juuni
1932

Terwitus wõtlewatele naistöolistele!

Fr. R. Kreuzwaldi nim.
Eesti NSV Riiklik
Raamatukogu

Uus põllumajandusline maks hulkadesse

Uus majanduse ümberkorraldamine sotsialistisel alusel nõuab hiiglasuurt tööd ja halastamatut võitlust. Kõigi raskuste peale vaatamata oleme oma sotsialismi ehitustöös suuri edusamme saavutanud. Meil Nõukogude Liidus on käima pandud ja pannakse alatasa veel käima uusi wabrikuid, tehaseid, kaewandusi, suuri elektri-jaame jne. Oleme tööpuuduse täielikult likwideerinud ning üle läinud 7-tunnisele tööpäewale.

Rasketööstuse ja masinawalmistamise edukas arenemine wõimaldasid meie küla sotsialistliselt ümber korraldada. Meil on täielikult kollektiwiseeritud tähtsamad terawilja raioonid ja lausakollektiwiseerimise alusel likwideerime kulaklust kui klassi.

1932—33. aastal wiime kogu riigis läbi täieliku kollektiwiseerimise ning loome killustatud wäiksetest üksikmajapidamistest suured kolhoosid.

Käesolewal aastal saawad kolhoosid, sowhoosid uusi traktoreid üle miljoni hobusejõu suuruses ja igatseltsi põllutööriistu.

Kapitaalsetid mahutusi paigutatakse käesolewal aastal põllumajandusse 3.600 kuni 4360 miljoni.

Uute koolide, haigemajade, lugemistubade ja klubide arw tõuseb palju rohke- maks, kui eelmistel aastatel. Et neid määratud ülesandeid edukalt täita, on waja hiiglasuuri summasid ja kõikide wõimaluste otstarbekohast ära kasutamist.

Summade kogumine elanikkudelt on üks suurematest ja tähtsamatest abinõudest linna tööliste ja kolhoosnikkude, kehwik-keskmik-üksikmajapidajate elu-olu küsimuste parandamises, aitab kaasa tööwiljakuse tõstmisele ja kiirendab kaubaringkäiku, ühesõnaga — aitab sotsialismi ehitustööd kindlustada.

Põllumajandusemaks on üks niisugune summade koondamise wiis. Selle maksu edukale täitmisele peame mobiliseerima laialised kolhoosnikkude ja kehwikute ning keskmikkude üksiktalupoegade hulgad.

4. mail s. a. kinnitati walitsuse poolt ära uus põllumajanduslise maksu seadus 1932. aasta peale, 1. jaanuarist kuni 31. detsembrini.

Käesolewa aasta põllumajanduslises maksul on eriti suur poliitiline tähtsus. Ta aitab kaasa kolhoosi majanduslisele ja organisatsioonilisele kindlustamisele ja tõstab sotsialistlise ümberkorraldamise temposid, et täielikult meie küla sotsialist- lisel alusel ümber korraldada, et maa ja linna wahel lõpulikult häwitada.

Meie põllumajandusline maks läheb lahku kapitalistlisest maksupoliitikast. Läheb lahku põhimõtteliselt sellepöolest, et kapitalistline maksupoliitika on sihitud eriti kehwmate talupoegade kurnamisele ja häwitamisele. Waestelt talupoegadelt pumbatakse wälja, mida weel saada ja pumbata on. Selle kurnamisepoliitika tagajärg on, — hulgaline talupoegade waesenemine, maalt ärajooksmine linnadesse palga- töölisena leiba otsima. Nüüd, kus kapitalism kriisi mülkas sipleb, kus wabrik wab- riku järele sulutakse, kus töötatööliste arw kohutawalt tõuseb pole kvaliifitseeritud töölistelgi tööd leida, rääkimata siis maalt põgenenud talupoegadest. Maalt ära põge- nenud talupojad on tööpuudumisel näljasurmale määratud.

Ühelspool kohutaw waesus, puudus, nälg, teiselspool prassimine, praalimine ja suurte kapitalistliste farmide kaswamine nende wäljasurnud talupoegade maha- pidamise arwel. Kõige selle wiltsuse ja puuduse tagajärjel näeme talupoegade mäs- sude ja ülestõusmiste kaswu.

Meie maksupoliitika aga on sihitud Nõukogude Liidu sotsialistlisele ümberkor- raldamisele ja elanikkude heakäekäigu ja sissetulekute suurendamisele.

Näiteks 1930. aastal oli küla elanikkude sissetulek 13,2 miljardi rubla, 1931. aastal — 19,1 miljardi ja 1932. aastal peab ta tõusma kuni 22,4 miljardi rublani.

Waatamata sellele, et meie nõukogude riigi elanikkude sissetulekud kaswawad, ei suurene meie põllumajandusline maks eelmiste aastatega wõrreldes.

Uus põllumajanduslise maksu seadus aitab kaasa kolhoosi majanduslise kindlus- tamisele, määrab ära sissetuleku iga üldrubla pealt ja annab eesõigused artelli ja kommuuna majapidamise wormidele. *

Põllumajandusline maks arwatakse igalt üksikult kollektiwmajapidamiselt tema üldsissetuleku pealt. Põllumajandusline maks kollektiwmajapidamiselt kommuunadelt ja artellidelt — loetakse 3,5 kop. iga sissetuleku rubla pealt ja maaharimise ühisustelt — 5 kop.

Kollektiwmajapidamistele antakse rida kergendusi ja kehwmad kolhoosid wabastatakse maksust täiesti ehk osaliselt raioonimaksukomisjoni otsuste järele.

Edaspidiseks kolhooside arenemiseks ja kindlustamiseks wabastatakse maksustamisest kõik külwipinna juurdekasw söödimaade arwel.

Kergenduste andmine on tõukeks uute maaalade ärakasutamisele ja harimisele, neid kultuurseks ja wiljakandwaks muutmisele.

Uus põllumajandusline maks aitab ka lihaprobleemi edukale lahendamisele kaasa, sest wabastatakse põllumajanduslisest maksust kõik kariloomad ja loomakaswatuse kaubafarmid. Samuti antakse kergendusi loomatoitude ja heinte kasvatamisel.

Maksustamisest wabastatakse wäiksed linnud ja mesipuud.

Niisamuti wabastatakse maksustamisest tehniliste kultuuride uuesti haritawad külwipinnad, nagu suhkrunaeri, kiulina, kanepi, soia, tubaka j.t.

Wäga suur tähtsus on uuel põllumajanduslisel maksul ka kolhoosilise kauplemise tõstmise suhtes. Need kolhoosid ja üksikmajapidajad, kes oma põllumajanduse produkte ja ülejääke kolhoosi poodide ja turgude kaudu müüwad, wabastatakse maksustamisest.

Antakse kergendusi neile, kes õigeajaliselt ja korralikult riigile saadused ära on annud.

Maksustamisest wabastatakse kehwik-üksikmajapidamised ja punawäelaste perekonnad. Peale ülaltoodud maksust wabastamiste ja kergenduste on weel rida kategooriaid, keda põllumajanduslisest maksust wabastatakse. Kulaklisi majapidamisi maksustatakse nagu eelmistel aastatelgi indiwiduaalses korras. Mingisugust kahtlust ega kõhklemist ei tohi kulakliste majapidamiste maksustamisest olla ja kui sarnaseid wäärnähtusi esile juhtub tulema, kus walitsuse ja partei direktiive moonutatakse ja ei täideta, siis tuleb nende moonutajate wastu kõige halastamatumat wõitlust kuulutada.

Et põllumajandusline maks klassiliselt õieti ja tähtajaliselt oleks ära jaotatud, selleks peame otsekohe kolhoosnikuid ja töötawaid üksiktalupoegi maksuküsimuste ümber koondama ja mobiliseerima. Sellele tööle peawad ka naiskolhoosnikud ja kehwik-keskmik-üksikmajapidajad talunaised kaasa aitama ja hulkade seas selgitustööd tegema. Iga naiskolhoosnik ja töötaw üksikmajapidaja talunaisterahwas peab teadma, kelle huwides on uus põllumajandusline maks ja kes kergendusi saawad.

Niisama peawad töötawad naisterahwad, olgu see naiskolhoosnik wõi kehwik-keskmik talunaine wõitlema põllumajanduslise maksu õigeajalise äramaksmise eest ja teadma, et see on üheks teeks meie põllumajanduse sotsialistiliselt ümberkorraldamiseks.

Naisdelegaatide koosolekud peawad olema löökbri- gaadideks wabrikutes, tehastes ja kolhoosides

Käesolewal aastal tõi naisdelegaatide ümberwalimine suurt elawust laialiste nais-
tööliste ja naiskolhoosnikkude keskel.

Naisdelegaatide koosolekud peawad omas töös töötawate naisterahwaste poliitilist aktiivsust weel enam kõwendama.

Naisdelegaatide ümberwalimine möödus hulgalise mobiliseerimise tähe all. Walimine wiidi läbi ka neis, ettewõtetes, kus delegaatide ringid warematal aastatel puudusid, nagu kooperatsioonis, riiklistes kauplustes, wabriku-köökidest jne.

Puudulikult möödus naisdelegaatide ümberwalimine kolhoosides ja eriti weel eesti kolhoosides. Näiteks „Koidu“, „Jürna“, „Jõu“ nimelistes kolhoosides ümberwalimisi ei olnud.

Need wäärnähtused ja töötakistused, mis kolhoosides ja teistes ühiskondlistes

asutustes nähtawale tulid, on sellest tingitud, et puuduwad delegaatide koosolekud, ehk töötawad nad pahasti wõi ei tööta sugugi.

Näiteks ei tööta „Koidu“ nimelises kolhoosis mõned naisdelegaadid sugugi, neid tuleb wiibimata sellest kohustusest wabastada ja uued walida, kes sellest tööst huwitatud oleks.

On rida kolhoose, kus delegaatide koosolekute juhtimine on äärmiselt nõrk ehk puudub täiesti. Osalt on see ka sellest tingitud, et naisdelegaadid ise ei tööta.

Kõik jõud tuleb koondada sellele, et naisdelegaatide koosolekute töö muutuks wõitluseks kogu kolhoosi majanduse tõstmise ja kindlustamise eest, et ei oleks ühtegi naisdelegaati, kes sabas sõrgiks.

Tähtsam tingimus selleks, et naisdelegaatide koosolekud ja naisdelegaadid edukalt töötaks, on *õige organisatsiooniline ehitus*, mis peab olema kohandatud töö tingimustele ja wahetustele nii wabrikutes, tehastes, kui ka kolhoosides, töökodade, wahetuste ja üksikute brigaadide järele.

Mitte vähema tähtsusega tingimus naisdelegaatide koosolekute hästi töötamiseks on kindel tööplaan sisseseadmine. Ei tohi olla ühtegi tööala, kust naisdelegaadid aktiivselt osa ei wõtaks.

Wabrikute ja üksikute brigaadide töö õieti seadmine, tööjõu ärajaotamine, ratsionaliseerimise abinõude tarwitusele wõtmine, sotsialistilise wõitluse ja lõõktöö paremale alusele seadmine jne — neid elulisi küsimusi peab naisdelegaatide koosolekutel arutama ja nende ümber hulkade tähelpanu mobiliseerima.

Kõikide nende ülewalmetatud küsimuste õieti organiseerimine ja nende täitmise eest wõitlemine on ühtlasi meie walmistus-rahandusplaanide täitmise ja ületamise eest wõitlemine.

Naisdelegaadid peawad lõõktöös, sotsialistilises wõitluses ja wastusammuwate plaanide wastuwõtmises oma korraliku tööga ja distsipliiniga teistele naistöölisele ja naiskolhoosnikkudele eeskujuks olema ja neid sellele wõitlusele kaasa tõmbama, et wiieaastaplaani nelja aastaga täita.

Peale selle peawad naisdelegaadid nii wabrikutes, tehastes ja kolhoosides aktiivselt osa wõtma ühiskondlikes töedest, nagu walmistuslistest nõupidamistest, koopbüroost, poodide komisjoni tööst jne.

Ühenduses keskkomitee juunikuu pleenumi otsusega, peab iseäralist tähelpanu juhtima ühiskondlise toitmise ja riiklise kaupluse, terwishoiu, rahwahariduse tõstmise ja organiseerimise peale. Et ühistoitlus oleks paremini organiseeritud ning oleks tööliste ja kolhoosnikkude walmistusplaanide ja majanduse tõstmise ja kindlustamise teenistuses.

Naisdelegaadid kolhoosides peawad kogu oma jõu koondama sellele, et walitsuse otsuseid põllumajandusemaksu, wiljakokkuostmise plaani, kolhoosiliste ja üksikmajapidamiste saadustega kauplemise kohta hulkadele ära selgitada ja neid nende otsuste teostamisele mobiliseerida. Et ei oleks ühtegi naiskolhoosnikku ega kehwik-kesmik-üksikmajapidajat, kes neid otsusi ei teaks, ega nende teostamise eest ei wõitleks.

Delegaatide koosolekute töö eest wastutawad kõik parteirakused, nii wabrikutes, tehastes kui ka kolhoosides. Parteirakused peawad hoolitsema selle eest, et delegaatide poliit-tasapinda tõsta, et nad marksistilise-leninlise õpetusega sõjarilistatud oleksid.

Delegaadid peawad järjekindlalt poliithariduslistest ringidest ja kursustest osa wõtma.

Aktiivsemaid ja paremaid naisdelegaate peab wastutawale tööle wälja eraldama.

Iga naisdelegaat olgu sotsialismi eest wõitlejate eesridades nii wabrikutes ja tehastes kui ka kolhoosides.

Aitame lihaprobleemi edukalt lahendada

Kindlustame kodujäneste kaswatamist

Töö- ja kaitsenõukogu 1931. aasta 30. oktoobri otsus seadis kolhoosidele ja üksikmajapidamistele ülesandeks 1932. aasta lõpuks 8,5 miljoni kodujänest kaswatada.

Kodujäneste Kolhoostsenti poolt wäljatöötatud plaanis on ettenähtud tõsta 1. jaa-

nuariks 1932. aastaks kodujäneste tõu- ja kauba-farmisid kuni 630-ni ja kodujäneste arvu neis 620 tuhandeni.

1. aprilliks 1932. aastal pidi kodujäneseid kuni 1 miljon olema. 1932. aasta lõpuks peab kolhoosides 10460 farmi organiseeritama, mille arwust 804 tõulist jäneskaswatuse farmi peawad komplekteerima kuni 3 miljoni pead.

1932. aastal peab kodujäneste kasvatamist kolhoosnikkude isiklistes majapidamistes tõstma kuni 5 miljoni peani.

Kolhoosilises majapidamises on olemas kõik võimalused kodujäneste kasvatamist kõige laiemalt arendada, nagu walitsuse poolt kolhoosidele ülesandeks tehtud.

Kui käesolewal aastal mõnes kolhoosis ei saadud kodujäneste farmisid organiseerida sel põhjusel, et puudus wastaw ehitusmaterjal ehk tõu-jäneseid, siis teeb kodujäneste Kolhoostsentri kõik, et neid puudusi likwideerida.

Kodujäneste kasvatamise arendamine kolhoosides ja kolhoosnikkude eramajapidamistes aitab kaasa lihaprobleemi edukale lahendamisele.

Kodujäneste kasvatamine ei ole raske ega keeruline ülesanne, mis hiigla summasid ja tööd nõuaks. Oige hoolitsemise ja kasvatamise juures võib iga emane jänese keskmiselt 18—20 jänese poega aastas tuua. Wabas õhus liikumise ja hea toitumise juures arenewad kodujäneseid hästi. Lihaprobleemi lahendamise ja täidame walitsuse otsuseid siis, kui iga kolhoosnik olgu see mees- nais- ehk noortööline kodujäneste kasvatamise tähtsusest aru saab ja kõik selleks teeb, et sotsialistlist jänese kasvatamist arendada.

ILUKIRJANDUS

Berta Kreise

Isegi Berliinis, ühes puhtamas linnas on sääraseid treppe, milliseid teisiti ei nimetata kui „mustadeks treppideks“, nii wanad ja lagunenud astmetega on nad ja haisewad mustusest.

Niisugustel treppidel kohtad jalutuid inwaliide, wanades katkistes palitutes, noori töötatõolisi ülestõstetud pintsaku kraega, et pesu puudumist warjata, koduseid perenaisi — leiwaraasukesed ja odawad aiawiljad korwis. Ja tahtmata seisatad ja tunned huwi hästiriietatud inimeste wastu, kui neid juhtud nägema.

Sellepärast wahiwad elanikud igakord imekspanewalt ja kadedalt, kui uues demiseson palitus härra juhtub trepist üles ja alla käima, kuhu ta wiis kuud tagasi elama oli asunud. Esimest korda elab selles majas niisugune tore ja soliidne härra.

Täna kolmandalt korralt alla tulles, kus tal mitte suur, kuid väga kodune korter oli, ei juhtunud härra Bergmannile ühtegi majaelanikku wastu tulema, sest ta ei läinud wälja sel ajal, nagu harilikult

Puhta saapaga tõukas ta põlglikult mingisugust paberit, mis otsekohe ta ees lamas. Samal silmapilgul kuulis ta kestwast oigamist ja mingisuguse raske asja kukkumist.

Härra Walter pööras pea ja kuulatas. Temale paistis see iseäraliselt kahtlane olema ja peale oigamise, mis toast kostis, jäi kõik täitsa waikseks.

Bergmann koputas küllalt kõwasti, kõik jäi waikseks.

Ta tõmbas ukse käepidemest see polnud mitte lukustatud, ning ta astus kiirelt sisse.

Wäikeses, wiletsas toas lamas põrandal naisterahwas, laialilaotatud kätega.

Tema kõrwal oli sõetükke, mis suurest kotist olid wälja kukkunud. Bergmann niisutas räti kraani all ja pani temal pea ümber.

Naisterahwas wõpatas ja awas silmad. Kindla haarega tõstis Bergmann ta põrandalt üles.

Meeleldi pani ta tähele, et naisterahwas mitte väga noor olles, on weel meeldiwa wäljanägemisega. Ta oli kena näoga, naiselik ja isegi ilus.

— Ma kutsun arsti, on teil paha? — küsis Bergmann kaastundlikult; arstist kuuldes muutus naisterahwas niiwõrd rahutuks, et ta jõu kaotas.

— Kus teie mees on? Kas teie ammu juba haige olete? Kuidas ta tööle minnes teid niisuguses seisukorras üksinda jättis.

Ja ta ehmus:

— Ah, ma pole ju ennast weel teile esitanudki, ega teie nimegi küsinud.

— Berta Kreise ... — kuuludus wastus tasasel häälel.

— Aga minu nimi on Walter Bergmann. Olen uute keemiliste wabrikute aktsionäärühisuse teenija.

Bergmanni nime kuuldes, mis nii populaarne selles majas, muutus Berta lõpulikult segaseks. Ta katsus oma olukorda sellele kõrwalise õnnelikule inimesele seletada. Ta nägu ei passinud sugugi kokku selle wiletsa toakesega.

— Ma tõendan teile, et see on tühine asi. Minu mees — on töötatöoline. Tema tuleb praegu kodu ... Ja lapsed ka ... kahe päewa pärast. Ma saatsin nad mõneks päewaks tädi juurde.

Korraga muutus ta kahwatuks ja waatas aknast wälja. Härra Bergmann waatas ka samas suunas. Ta nägi politsei ametnikku, kes majasse tuli.

Mõlemad kuulasid politseiniku raskeid sammusid trepil. Ja ainult siis, kui politseinik kõwasti wastasolewale uksele koputas, hingas Berta kergemalt.

— Mina mõtlesin, mina ...

— Ah see on ju nii arusaadaw, — naeratas Bergmann. — Milline töötatöoline nüüd politseiniku ei karda. Politseinik wõib teate tuua kogu ta waranduse äramütümise kohta. Nüüd terawa majanduskriisi ajajärgul, tuleb niisuguseid juhtumisi iga päew ette.

— Minu mees ei ole wäga ammu aega tööta ja meil ei ole weel nii raske ja siiski loodan, et meil ei tule seda koledust üle elada.

Bergmanni tähelepanelik pilk muutus wäga selgeks nagu oleks lõpuks taipanud midagi tähtsat, wäga salajast.

Ta pigistas sõbralikult Berta kätt.

— Saage terweks, proua Kreise. Kui teil midagi tarwis on, siis olge nõnda hea ja ärge häbenege seda ütlemast. Sest meie oleme ju naabrid.

Toast wäljudes ütles ta weel kord: — Ja ärge ennast tööga üle koormake, teile on puhkust tarwis.

Kogu huwiga ajalehte „Vorwärts“ lugedes, seisab Karl Kreise pikas sabas. Töötute, abisaajate hulk kaswab päew-päewalt. Peagi on Karla järjekord, temani on weel mõned inimesed. Ükskõikselt ütleb ta akna awausse oma nime. „Karl Kreise“. Nähtawasti ei saadud öeldud nimest aru, sest Karl kordab seda mitu korda. „Metallitöoline Karl Kreise.“ Tema wastab aknast öeldud lausele juba teise häälega, protesteerib sellele ärritatult ja ebakindlalt wastu: „Seda ei wõi ju olla!“ Karla järele sabasseisjad asusid kannatamata tema ümber ja lausused. „Mis seal on. Tegutse julgemalt. Abiraha ära wõtta, seda nad wõisid teha. Ära sa unusta seda lehte panna.“

Sabast wäljatõrjutud, jäi Karl silmapilguks seisatama.

Tema rõhutatud meeoleolu püüdis partei- ja töökaaslane hall metallitöoline Halbe lahutada. Sõbralikult Karla õlale lüües, lausus ta südamlikult:

— Lähme, sõber, meil pole siin enam midagi teha.

— Kuidas, kas sinult ka abiraha ära wõeti? — küsis Karl erutatult. Teade, et wanamees kogu oma eluaeg oli töötanud, ja nüüd sellestki wäikesest abirahast ilma jäetakse, tegi ta lõpulikult wihaseks.

— Lähme, — kordas Halbe.

Ühtlaste sammudega siledat asfalditeed mõõtes, lausus Karl kahjutundel:

— Mida siis teha? Kuhu sellest kaebada?

Tühja piipu tõmmates, ütles Halbe järelmõeldult:

— Meie noored ütlesid, et Nõukogude Liitu sõita. Seal läheb ülesehitus täies hoos.

Kuid Karla tõsist nägu märgates, lisas ta juurde.

— Sõber, Kreise, meie oleme sinuga ... Kas meie ka sinuga seda ei teeks ... — Siin tegi Halbe wäikese waheaja. — Aga sellesse meie ei usu.

Kreise elukorter muutus ikka kehweks, Berta nägu kauase puuduse kannatamise tagajärjel — ikka kõhnemaks.

Karl ei tahtnud ega saanud temale ütelda kõige hirksammat, et talt abiraha ära wõetud. Bertal on oma hool ja kannatus ja sellest tingitud ilmusid tema näole sügawad kortsud.

Ja sellest waikida ka ei tohi.

— Kuule Berta ...

Berta jooksis tema juurde ja sõnas.

— Seda wõis ju oodata ...

— Saad aru, mina... minult... — Karlal kuiwas kurk.

— Ja mida siis, Karl? Minu waene Karl? — küsis Berta raskelt hingeldates.

— Minult wõeti abiraha ära, — lausus Karl.

Kreise toas on waikus. Tõsiste pilkudega waatawad lapsed kord ema, kord isa otsa. Ja isegi wäike Frits, waikust ja rahu rikkuda kartes, ei weereta enam oma-tehtud waguneid.

Esimesena toibus Berta.

— Ma jooksen härra Bergmanni juurde. Ta lubas mulle... Ta on nii hea. Tema wõib kõik teha!

Ja enne, kui Karl Bertale midagi wastata jõudis, tõmbas see wana pitsisalli ja jooksis toast välja.

— Wabandage kui segasin. — Proua Kreise ei ole kodus?

Ukselt sisse wahtis ebameeldiw mustapeaga isik.

„Inimesesööjatel juturaamatutes on niisugune nägu“, jõudis wäike Hanna mõelda. „Ja wist on ka isal niisugune arwamine, sest kõik tema olek ja hirmunud silmad räägiwad sellest“.

— Mida teile siis waja? — Karla hääl ei olnud sarnane nagu alati, waid jalust rabaw.

— Proua Kreise pidi täna oma wiimase wõla ära maksuma. Minu nimi on Müller. Härra doktor Müller. Kas teie seda nime waremalt pole kuulnud? — küsis Müller rahuloldawa naeratusega.

Karla muutus ikka kahwatumaks ja noogutas erutatult pead.

— Kahjuks ei tule mu naine nii ruttu tagasi. Oma wõla... ta annab... lähematel päewadel... juba homme... suur tänu teile.

Lahke ilme järele muutus Mülleri nägu silmapilkselt.

— Olge head, tehke see proua Kreisele teatawaks, et ma teda kuni kella 2-ni ootan. Aga mitte hiljem tulla. Minul on raha wäga tarwis.

Berta ei olnud weel kordagi härra Bergmanni pool käinud. Oma toast wäljudes otsustas ta, et härra Bergmanni poole minekuks on mingisugust ettekäänat tarwis.

Ta palus naisteenijat Bergmannile kirja korterisse wiia. See ütles sellest ära, sest kannatawat rheumatismi all ja tema jalad ei salliwat treppisid. (Järgneb).

Komintern

Hans Eisleri muusika.

Nüüd tehased üles! Read ridade kannul

Me edasi tungime wõitlusesammul.

Relw kindlasti kätte! Meil õige on tee,

Sest wõitlus käib töörahwa õiguse eest.

Jah, õiguse eest. (2 korda.)

Me sõbrad, kes türmi ja kartseri maetud,

Te — meiega, kuigi teid siin pole praegu.

Faschistlik terror meid ei pidada saa,

Sest ülestõus murrab kõik riigid ja ra'ad.

Kõik riigid ja ra'ad. (2 korda.)

Meid Komintern kutsub, sest wõitlus on algand.

Nüüd koondume punaste lippude alla

Ja punase wäerinna wõitluseliin

Siis edasi weereb, kui mühaw lawiin.

Kui mühaw lawiin (2 korda.)

Meid leninlik teadus me wõitlustes juhib.

Maailma nüüd haarand suur punane tuhin —

Kaks klassi on wiimasel wõitlusel siin.

Me hüüd — Uleilmne Nõukogude Liit

Nõukogude Liit. (2 korda.)

Nüüd tehased üles! Read ridade kannul

Me edasi tungime wõitlusesammul.

Relw kindlasti kätte! Meil õige on tee,

Sest wõitlus käib töörahwa õiguse eest.

Jah, õiguse eest. (2 korda.)

Faschistline noorsooliikumine Eestis

Eesti faschistlikele noorsoo liikumisele pandi alus klassisõjaajal, kus löödi noorte sõjalised löökrühmad ja rootud. Samal ajal hakati ka noori skoutlistesse organisatsioonidesse koondama. Skoutline liikumine ei suutnud nii laiaulatusliselt noori oma organisatsioonidesse koondada, sest need organisatsioonid arenesid ainult linnades. Kuni 1930. aastani tegutsesid need skoutlised organisatsioonid nõrgalt ja ei suutnud võimsaks kodanliste noorte organisatsiooniks kujuneda.

Alles 1930. aastal hakati kaitseliidu juurde noorterühmasid organiseerima, mida me tunneme Noorkotkade nime all. Nendesse noorkotkade organisatsioonidesse koondatakse 12—18 aasta vanused poisid nii linnas kui maal. Organisatsiooni vastuõtmisel on tarvis kaks soovitajat, kes noore liikme ustavuse eest vastutavad. Praegu on nendes faschistlistesse noorte organisatsioonidesse ülemaaliselt organiseeritud ja koondunud tuhanded noored.

Noorte tütarlaste koondamiseks puudusid kuni 1931. aastani need faschistlised noorte organisatsioonid. Läänud aastal hakati ka tütarlapsi kaitseliidu naisosakondade juurde faschistlistesse organisatsioonidesse organiseerima. Need tütarlaste organisatsioonid võtsid omaks nimeks „Kodutütred“ ja tegutsesid neil samadel põhimõtetel ja ülesannetel nagu noortekotkade organisatsioonid.

Noorte faschistlike organisatsioonid on omaks võtnud salga süsteemi, kus igal salga juhil on ainult piiratud arv noori, keda ta põhjalikult tunneb. Organisatsioonide juhtideks on wanakotkad, pealikud, kaitseliitlased õpetajad ja ühiskondlike organisatsioonide silmapaistvamad tegelased, kes noori marurahwuslikes isamaalises waimus kasvatama ja neile õiget teed näitama peawad, et noored kodanlusele waenuliste leeri ega hirmsate enamlaste mõju alla ei satuks.

Skoutismi liikumise põhimõtteks oli „noor, ole walmis“.

Seesama põhimõte wõeti ka praeguse noorkotkade organiseerimise aluseks. See põhimõte wastawat Eesti uuematele pedagoogilistele nõuetele ja ülesannetele. Moodse pedagoogika tähtsamaks põhimõtteks olewat kogu õppetöö koondamine lapse kodukoha, ümbruse, isamaa ümber. Ja sellest põhimõttest wälja minnes tulewat kogu noorsoo kasvatamise aluseks wõtta isamaaliste tunnete sisendamine ja õhutamine ning sõjaliste jõudude organiseerimine.

See olewat raske, tähtis ja suur ülesanne noorte kasvatamise ja sõjaliste jõudude ettevalmistamise alal. Noorkotkade liikumine olewat alles wäljakujunewal astmel, kus otsitawat uuemaid kaswatuslisi meetodeid, et noorte keskel aktiivsust ja huwi tõsta.

Seni walitsend kasvatamise wiisid, kui taheti noorsugu manitsemisega, käskudega, keelamistega ja eeskujulikkude juttude ettelugemisega kaswatada, olewat wananenud ja oma aja ära iganud.

Selle wananenud meetodi juures olewat noored kodanliste organisatsioonide wastu passiivseks jäänud. Selle asjaoluga arwestades pidi Eesti kodanlus uusi aktiivsemaid meetodeid noorte kasvatamise alal otsima.

Selleks leiti, et töömeetod olewat kõige wastuwõetawam noorsoo kasvatamiseks, kus käsikäes õppetööga peab ka töötama, mängima ja sõjateadmisi omandama jne.

Meil ei tule kodanliste noorte töötamist ära segada meie noorte tööga, kes töötawad wabrikutes, tehastes, tööpinkide juures, kaewandustes, ning ühtlasi õpiwad ja täiendawad omi teadmisi tehnikumides, ülikoolides ja teistel kursustel.

Kehaline töö on Eesti kodanlistele mammapoegadele wastik ja wõõras, ja kus nad wõiwadki sarnast musta tööd teha, millega tööliste noored endi elu ülewäl peawad.

Meie Nõukogude Liidu noored wõtawad aktiivselt osa sotsialismi ehitamisest ja wõtewad kangelaslikult walmistusplaanide täitmise ja ületamise eest, kuna kodanlised faschistlised noored õpiwad ja töötawad faschistlikes organisatsioonides selleks, et töörahwast rohkem kurnata ja tappa. Meil on noorte töö ja tegewus — wõitlus töörahwa olukorra parandamise ja kindlustamise eest ja interwentide ning kallaletungijate wastu. Neil — kodanlise korra kõwendamise ja tööliste rewolutsioonilise liikumise mahasurumiseks.

Faschistlike noorsoo organisatsioonide ülesanne on maast madalast noori isa-

maalises ja sõjalises waimus kaswatada, et noor armastaks sini - must - walget rahwuswäri ja riigilippu. Ja kui peaks wälised wõi sisemised waenlased isamaale kallale tungima wõi tahaksid teda sisemiselt õonestada, siis peab noor walmis olema ja tema kaitseks wälja astuma.

Faschistlised organisatsioonid kaswatawad noori töolisteklassi wihkajateks ja tapjateks. Punasest wärwist pimestatud inimesed, kes ei salli rahwustundeid, hakka- wad noori oma wõrku meelitama, selleks olewat tarwis kõik teha, et nende kihu- tustööle piir panna.

Eestil olewat alati palju waenlasi olnud, neid olewat palju ka praegu. Ühed tahtwat sõjalise jõuga neist jagu saada, teised jälle kawalusega ja wale õpetusega.

Esimeste all mõistab Eesti kodanlus Nõukogude töolisteklassi, kes neid sõjali- sel jõul tahtwat wõita. Teise all sisemaalist rewolutsioonilist liikumist oma klassi- wõitluse õpetusega.

Noored kotkapojad ja kodutütred pidawat teadma, et Eesti riik olewat kogu rahwa ühisel jõul ja tahtmisel loodud. Kodutütred ja kotkapojad pidawat ka wal- mis olema seda kaitsema.

Punase wäri armastajad tahtwat kõik warandused, nagu majad, wabrikud, mõi- sad jne ära wõtta ja neid, tõelisi omanikke, waesteks kerjusteks muuta.

Lapsed wõetakse wanematelt ära, pandawat ühisesse suurde maija, kus kaswa- tatawat üheskoos nii töolistepoegi kui mõisniku ja wabrikuomaniku wõsusid.

Sarnast kõige jultunumat ja häbemamat tööd teewad kodanlised noorte kaswa- tajad ja juhid. Oma faschistlise mürgitusega tahawad nad ka waeseid tööliste lapsi oma mõrda meelitada. Kas pole siis kole ja metsik, kui töolisteklassist wõrsunud noor oma kurnajate huwisid kaitseb ja nende huwide eest wõitleb.

Ja tõelikult näeme, et faschistlised organisatsioonid püüawad töölistenoori oma organisatsioonidesse meelitada ja neid tööliste klassiwõitlusest eemale tõmmata.

Tööliste, maatameeste, kehwik- ja kesktalupoegade noored kaitsku härrade hu- wisid ja olgu walmis töölisi tapma, kui seda kodanlus nõuab.

Walgel Eestil on tööliste tapmise, weristamise ja piinamise alal suured kogemu- sed seljataga. Kõigest mõned kuud on sellest möödunud, kus eesti kaagikohus rewolutsiooniliste tööliste üle kohut mõistis, kus rida noortöölisi mitmekümneks aastaks wangi mõisteti.

Walge Eesti on alati tööliste tapmistega ilmarekordi wõitnud. Üheks werise- maks ja metsikumaks weretööks oli, see kus kodanlus kodusõjapäewil meelitas noori ühes Soome pussikangelastega enamlasi tapma, et „kallist isamaad päästa“.

Mõnigi noor oli suure waimustusega walmis töölisi tapma, kuid hiljem pettusid nad nendest lubadustest. Kui nad raskelt haawatuna ja wigastatuna wõi sandina frondilt tagasi tulid ja ilma mingisuguse abita ning toetuseta nälgima jäid, siis said nad aru kodanluse walest ja pettusest.

Kui kodusõda lõppenud oli ja walge Eesti kodanlus oma kurnamise korra kõ- wendamisele wõis asuda, siis algas eneste rahakottide täitmine ja riigi majanduse laastamine. Wabrikud jääwad seisma, hiiglasuuresti kaswab töötatööliste arw ning hulkade waesenemine ja nälgimine walitseb üle maa. Needki wabrikud, mis weel töötawad, wõtawad kõik abinõud tarwitusele, et kurnamist suurendada. Tööstuse ratsionaliseerimine läheb eriti laste ja noorte kurnamise arwele, kelle tööjõud oda- wam ja kes sõnakuulelikumad, sest nad pole wõitlusetulest läbi käinud.

Ühelt poolt majandusline waesenemine ja lagunemine ning teiselt poolt poliitiline surwe tõukawad hulkasid wõitlusele. Hulkades kaswab klassiline arusaamine ja rewolutsiooniline tõus, mis päew-päewalt walgele Eestile saatuslikuks muutub.

Eesti kodanlus seda hädaõhtu ja häwinemist nähes, otsib wäljapääseteid ja üheks abinõuks ses suhtes on hulkade eemaletõmbamine rewolutsioonilisest liiku- misest.

Töölistenoorid teawad, et kodanlus nende olukorda ei paranda, waid nad ise peawad wõitlema ja tööliste riigi maksma panema.

Eesti wõitlewad noortöölised on tööliste möödunud wõitlustes näidanud, et nad käsikäes töolisteklassiga wõitlewad enese wabastamise eest. Ja ka tulewastes wõit- lustes teab noortööliline, kes ta klassiwaenlane on ja kelle wastu tal kõige otsusta- wamalt ja halastamata wõidelda tuleb.

„Elawa kauba laat“ — hulkade pimestamise abinõu

Kapitalistlike ilma majandusline kriis, mis areneb kogu kapitalistlike süsteemi kriisi tagapõhjal ja kõige tihedamalt agraar-kriisiga läbi põimitud on, toob endaga kaasa rewolutsioonilise töolisteliikumise tõusu, toob endaga kaasa üldise klassi-wõitluse terawnemise.

Kodanlus tarwitab kõik abinõud selleks, et suruda maha rewolutsioonilist liikumist, mis kapitalistlikele korrale surmatoojaks on, kodanlus katsub kõigiti pimestada hulkasid selleks, et kinni mätsida klassiwaheid, selleks, et sumbutada töötawate hulkade tõuswat klassiwaenu. Töötawate hulkade pimestamises sammub eesrinnas kodanline ajakirjandus. Kodanlised solgitorud on paremateks abinõudeks hulkade pimestamises. Täites igasuguse kõmupahna ja sensatsioonisolgiga hulkade päid, kistakse need hulgad kõrwale igapäewasest võitlusest kapitalistlike korra wastu.

Eriti praegu, ühenduses kaswawa majanduslike kriisiga, mis kogu kapitalistlike ilma oma kähgistawasse silmusesse on haaranud, püüab kodanlus kõiksugu abinõudega hulkade tähelepanu kõrwale juhtida kaswawa wiltsuse klassilisest iseloomust.

Üheks niisuguseks „piksewardaks“, mis hulkade wiha peab kõrwale juhtima, on iludusewõistlused, mida wiimasel ajal õige agaralt iga aasta, isegi igal aastaajal korraldatakse. Nende wõistluste ümber tõstab kodanline ajakirjandus (mis tihti ise „elawa kauba“ wäljanäituse korraldajaks ongi) niisuguse jõleda „erootilise“ sopawahu, et see tingimata peab tõmbama kaasa teatud osa wäheteadlikest töolistest ja töötawast talurahwast. Karmima ja wõluwama reklameerimise juures ei unustata kunagi seda pimestamise peawõtet, et „kuningannaks“ wõib saada igaüks, isegi kehwea rahwa laps. Ja just selle wõttega tõmmatakse kaasa wähemteadlikke kehweate hulkade seast

Walges Eestis lõppes äsja 1932. a. iludusewõistlus. Kuningannaks waliti keegi K. Pätsi „kadunud“ naise sugulane keskkooli lõpetanud neiu. See igatahes erilist tähtsust ei omanda. Meid wõib huwitada ainult see, kuidas ja milleks organiseeriti tibatillukeses Eestis iludusewõistlus.

Kes oli „elawa kauba“ wäljanäituse peremeheks?

„Päewaleht“ — Luigaga eesotsas. „Päewaleht“ organiseerib juba mitmendat korda rahwuswaheliste „elawa kaubaga“ suurkaubitsejate eeskujul Eestis „elawa kauba“ aastalaata. Tänapäew langesid need wõistlused jällegi „juhuslikult“ kokku riigikogu walimistaegse kihutusetööga. Sel ajal, kui fashiseeruw kodanlus ühest küljest kõige jõhkramalt alasti fashistlike diktatuuri poole sammub, kisub „Päewaleht“ iludusewõistluse suitsuloori hulkadele silma ette, et need teps ei paneks tähele, mis sünnib ümberingi. Samal ajal, kui fashistiline kodanlus hullupöörase kiirusega valmistab kallaletungiks N. Liidule, (muidugi koos teiste impertalistlike riikidega), peksab „Päewaleht“ demokraatlike mulina muusika saatel hulkadele „erootilist sopawahtu“ wastu wahtimist, — teps ärge nähke seda, mis meie tõeliselt teeme, waid waadake seda, mis meie teile näitame. Pidage meeles, et „kuningannaks“ wõib isegi kehwa rahwa laps saada!

Ja „kuninganna“ walitakse suure kõmu ja lärmi saatel, kuigi neid „lamedaid ja labaseid“ nägusid (ühe kodanlike lehe hinnang) sel aastal kehwa wõitu wõistlusele saadeti. Tähtis ei ole ju „kuninganna“, see on niiwõrd — kuiwõrd, tähtis on hulkade pimestamine, tähtis on reklaam ja tähtis on raswaläinud degenereeruw kodanluse haiglase erotika tõbiste tujude rahuldamine.

Et need ülesanded, kas wõit osaliseltki, täidetud said, siis wõib „Päewaleht“ ja kogu eesti tõusikkodanlus rahuldustundega järgmise „aastalaada“ wastu walmistama hakata.

Hulkade pimestamisele aitas tänapäew see kaasa, et kodanline naisteliit mõistis „Päewalehe“ iludusewõistlused kaunis krõbeda protestiga hukka. Töötawad hulgad, kellel ei puudu klassiteadwus, teawad wäga hästi, mis wäärtus on niisugusel kodanlike mammikeste protestil.

Luiga andis neile wastuse, mis sisuliselt nii kõlas — ise te olete samasugused „elawa kaubaga“ (õigemini iseendaga) kauplejad, ärge siis segage mind ja minu head sehwti.

Igatahes see waielus „Päewalehe“, „Eesti Naise“ ja sellele solidariseerivate ajalehtede wahel aitas nii mõnelegi prügi silma ajada.

Reklaamiks on iludused alati ja igalpool wõistluste ajal just nendele äridele, just nendele ajakirjadele, kes wõistlusi korraldavad. Kui mõni „kuningannake“ mõtleb, et teda reklameeritakse, siis eksib ta waeneke rängasti ja saab oma eksitusest wast siis aru, kui kodanlus ta kui tühjakspigistatud sidruni pühkmekasti, s. o. tänawale, heidab. Iludustega saherdab „Päewaleht“ omale lugejaid juurde, iludustega saherdavad kõik kingitusi jagawad ärid omale „kundeid“ juurde. Ega asjata „Kawe“ schokolaadiäri eelmised iludusekuningannad omale müüjannateks ja kassapreiliteks ei „hankinud“. See on ju kõige parem reklaam: tahad näha kuningannat, tule osta „Kawelt“ schokolaadi!

Kodanluse haiglaste kirgede rahuldamiseks on „elawa kauba“ laadad kõige paremad abinõud. Wõistlusel nõutakse juba algul, peale näopildi, weel keha üleswõtet, mis ei „olla sunduslik“, et just päris alasti tehtud, kuid kehawormid ei tohi olla sugugi warjatud (häbeneda pole ju midagi, sest hindajateks on kõige paremad tiirasuse eriteadlased!).

Ja edasi juba see päris hindamise protseduur. Ilaste suudega „eriteadlased“ õgiwad pungis silmadega noori „kaunitarisid“ ja kujutawad ette, kui kena on pärast mugawas kabinetis seda „noorust ja ilu“ wabalt nautida. Praegu teab Tallinnas iga poisike, et Lilly Silberg (eelmine „kuninganna“) on ülemjäara Pätsi woodiloomaks ja elab Kose mõisas Pätsi suwilas. Seda muidugi seni, kui on leitud uus, „noorem“, „wõluwam“, „kütkestawam“, ja siis läheb Lillygi wäljapigistatud sidruni teed — pühkmekasti — prostitutsiooni alamasse mülkasse Wirusse ja sealt Weerenni.

Majanduslises ja waimlises mädamülkas siplew kodanlus wõib omale woodiloomasid walida enda keskelt missuguste „laatade“ kaudu tahes. Kuid et ta sellega kisub uulitsale töötawate hulkade tütreid, et ta kasutab ära wiimaste majanduslise raskuse ja kitsa klassilise arenemise piiri, see kohustab meid töötawaid hulke üles kutsuma niisuguse prostitutsiooni lewitamise wastu wõitlema. Töötawa kihi lapsed peawad mõistma, kui jõhker, kui alatu on see „elawa kauba“ aastalaat — iludusewõistlus.

Ühtlasi ei tohi eesti töötawad hulgad kunagi unustada, et kõik niisugused wõistlusejandid on hulkade pimestamiseks, hulkade kõrwaletõmbamiseks kaswawast rewolutsioonilisest wõitlusest, on interwentsiooni ettewalmistuse warjamiseks.

Kogu sellele willetsusele, prostitutsioonile, „elawa kauba“ laatadele teeb lõpu waid proletaarne rewolutsioon. Sellepärast aktiivsemale wõitlusele rewolutsioonilise wäljapääsu eest kriisist!

O. Madisson.

RAUDSETE RESERVENA

(Noor kaardivägi)

S. Tretjakovi sõnad.

Me raudsete reservena
Ju tõusnud igal pool.
Ning võitlusele tervena
On tulnud komsomool.

Noor kaardivägi võitlusteel.
Me täna võitmatu.
Noor kaardivägi võitlusteel.
Tõorahvale me truud.

B. Schehteri muusika.

Me võitlus wana häwitab
Ja kurnamise õõ.
Me omandame tehnika
Au asjaks muutund töö.

Noor kaardivägi jne.
Ei võitlusi ei karda me,
Püss meile sõbraks käes.
Ja sammuvad me järele
Maaailma noorte väed.

Noor kaardivägi jne.

Tõik K. T.

Scottsborough ohwrite emad

Josephine Powelli kirjeldus, kelle 13-aastane poeg elektritoolil hukkamisele mõistetud: „Ma olen 38 aastat wana, sündisin Atlantias Georgias. Mul oli neli last, noorem neist seitsme aastane...

... 10 aasta wanusel hakkasin walgete ühiskondlises söögimajas töötama. Kuue-teistkümne aastaselt läksin mehele, kellega ühes põllutööliseks hakkasime. Kui mees sõtta kutsuti, siis tuli mul üksinda künnda, äestada ja teisi töid teha, peale selle oli tarwis laste eest hoolitseda.

... Iga kahe nädala peale sain koti jahu ja 3 naela raswa. Kaswatasin omale natuke juurwilja. Raha ei näinud meie millalgi. Tööandja andis meile tüki paberit, kuhu kirjutasime palga peale, mida tal meile maksta oli, ja poes wõttis tööandja niisugust hinda, mida aga iial mõtles. Olid mitmesugused hinnad: walgetele ühed ja neegritele teised. Mul tuli koduse kleidi eest 6 dollari maksta, mis New-Yorgis üks dollar maksis. Oleks ka asjata selle üle kaewata, kui mitte peksa ja söimata saada.

Kui ma kirjast lugesin, mis minu pojaga juhtunud oli, langesin minestusse. Meelemärkusele tulnud, nutsin tundide wiisi. Kui toores on see ilm! Meie lapsi peksa ja türmi heita — mis eest! Mida nad on teinud?“

Josephine Powelli elu on tüübiline kõikide neegriemade elu. Niisugune on elu ka lõunapool, põllumajanduses töötawatel neegritel ja mitte parem pole industriaaltööstuses töötawate elu. Nad töötawad kaewandustes kuumade kõrgahjude juures, teewad kõige raskemat tööd, kõige närusema palga eest.

Praeguse kriisi ajajärgul on tuhanded neegrid tööta. Nendel pole mingisuguseid sissetulekuid endi ülewalpidaamiseks. Igasugune organiseerimine surutakse kõige waljuma terroriga maha. Selle peale waatamata laieneb töö rewolutsioonilistes organisatsioonides ja walmistatakse pinda, et walgeid töölisi ühes neegritega ühisele wõitlusele koondada.

Emad lasid wälja üleskutse töölisteklassile:

„See wõib iga töölise pojaga juhtuda. Meie pidime nälga surema, lapsed tahtsid tööd otsima minna, et meid aidata. Meie ei tahtnud neid lasta, sest nad on weel lapsed, üks neist kolmeteist aastane, teised neljateist aastased ja kõige wanem neist 20-aastane...“

Igaüks teab, et nemad ei ole seda kuritegu korda saatnud, milles ettewõtjate agendid neid süüdistawad. Nende süüta inimeste peale jookstakse tormi seilepärast, et nad töölisteklassi ja pealegi neegrite lapsed on.

K. D.

Usu ikke all

Indias on rahwas waljult seisustesse jaotatud. On olemas 4 peaseisust — bramiinid - preestrid, soldatid, kaupmehed ja „sudrad“ — waesed, s. o. linna ja küla proletariaat. Indias loeti kirjaoskajateks ainult preestri seisust. Kes waeste „sudrade“ seisusest püüdis kirjaoskajateks saada, langesid kõige hirksamate piinamiste alla — neile walati tulist tina silmi, suhu ja kõrwadesse. Würstid ja preestrid holdsid hindulasi aastasadandete jooksul ilma õigusteta seisukorras ja kirjaoskamatuses. Usul on eriti suur osa hulkade rõhumiseks. Lamaism, buddism ja teised on laialiselt arenenud. Nende peateooriaks on „hingede rändamine“ — maapealne elu olewat mingisuguse endise elu tagajärg. Kui keegi bramiinide seisuses sünnib, siis olewat see usuliste ettekujutuste järele endise õigeelu wili. Kui aga „sudra“ seisuses inimene sünnib, siis olewat see mingisuguse endise kiriteo eest kättemaksmine. Kui naisterahwas sünnib, siis on see kõige raskem karistus, mille eest jumal karistawat kõige suuremate süütegude eest, mille pärast praegune hing naisterahwa kuju wõtwat.

Eurooplastele ja eriti weel nõukogude kodanikkudele, kes juba 15 aastat kogu Nõukogude walitsuse kestwusel naisterahwa peale kui seltsilise peale waatawad, kes meesterahwaga ühewääriliselt sotsialismi ehitab, on raske India naisterahwaste seisukorrast aru saada ja seda ette kujutada.

Naisterahwad on Indias rõhuwas enamuses kirjaoskamatud. India naisterahwas allub waturääkimata isale, wendadele ja mehele. Tal ei ole mingisugust õigust.

isiklise elu peale. Wanal ajal oli kombeks, et lesk elawalt ühes mehe surnukehaga rää põletati.

Praegu Indias leski enam ei põletata, kuid tema osa ühiskondlises elus on surmast hirmsam.

Praeguses Indias peab lesknaine leinamärgiks oma juuksed täielikult ära ajama ja walgeid riideid kandma, ei tohi awalikkudesse kohtadesse ilmuda ning peab alati leina ja mure sümbooliks olema. Lesknaine ei tohi iialgi teistkorda abielluda.

Kuni tänapäewani on Indias alal hoidunud komme, et wäikseid lapsi üksteisega kihlatakse. Sagedasti kihlawad wanemad oma rinnalapsed ära.

Peale seda loetakse lapsed eluks ajaks ühendatuks ja keegi ei saa neid enam lahutada. Kui poeglaps peale kihlamist ära sureb, siis loetakse see pruut leseks. Tütarlapsel wõetakse meheleminemise õigus terweks eluks ajaks ära, temal aetakse habemenoga pea paljaks. Ta peab jäädawalt unustama mis on rõõm ja lõbu.

Et rikkaste hindude juures on maksmas mitmenaisepidamine, siis jääb ühe poisikese suremisel palju „leski“ järele, kellel juuksed maha aetakse.

Teiseks metsikuks ja hirmsaks kombeks, mis siiaajani Indias alal on hoidunud, on see, et tütarlapsi templitesse lõbunaisterahwasteks müüakse.

Niisugused on india pärismaalaste elu ja kombed, milliseid inglise imperiaalistid ja india oma kodanlus wahulsui kaitsewad, kui India „omapärasest kultuuri, kui ennemuistset rahwuslist kultuuri, kui pühadust, mida puutada ei wõi“.

Allpool vaatame weel kuidas usk proletariaadi orjastamisele kaasa aitab.

Hindulane peab usulisi kombeid ja wiise austama. Neid aga on mitmesuguseid ja niiwõrd palju, et kindlasti suurem osa waese töölise ja talupoja sissetulekust bramlinidele ja mõisnikkudele läheb.

Kui perekonnas keegi ära sureb, siis toimetab waimulik 15 päewa kestel usulist tseremooniat põletatud põrmu juures, mida matusepaigast koju tuuakse. Selle usulise talituse eest tuleb maksta rahaga, toiduainetega ja riietega.

Lapse sündimisel pole usulist tseremooniat tarwis, alles siis kutsutakse waimulik, kui lapse sündimisest 8 kuud möödub, mil lapsele emapiima enam ei anta ja hakatakse toitma hindude peatoiduga. Järgmine tseremoonia peetakse siis, kui laps ühe aasta wanuseks saab, siis pannakse talle nimi. Peale selle on weel tseremoonia õppimise algul ja täieealiseks saamisel.

Pulma tseremoonia jaguneb kaheks: kihlamine ja laulatamine. Laulatamine läheb niiwõrd palju maksma, et waesed endid terweks eluajaks orjadeks müüwad. Orjusest wäljaostmiseks pole mingisugust lootust, sest harilikust töötasust 25—30 ruupiasit päewas saawad nad kätte ainult 5—6, mis ainult näljasurma ärahoidmiseks jätkub.

India proletariaadi eelsalga ees seisab ülesanne: 360-miljonilise rahwa wabastamine usukütkest ja orjusest, kõrgemate ja alamate seisuste ära kaotamine, naisterahwa üheõigusluse eest wõitlemine ja india proletariaadi wabastamine nii oma, kui inglise kodanluse ikke alt.

India proletaarsetes keskohtades ja eriti weel lõunapoolses osas ja Madrasi prowintsis leiawad laialist arenemist „Sel frespekti liit“ ja „Eneseaustajate liit“. See liit kutsub riigi waesemaid elanikke üles mitte maade haarajaid — inglasi, bramiinid, kapitaliste austama, waid iseendid, ja töötawaid hulkasid.

Nende liitude ülesanne on laiemate hulkade organiseerimine usu ja kapitaali wastu wõitlemiseks.

Indias on kommunistiline partei keelatud, ta asub kõige sügawamal põranda all. Ülaltoodud liitu koonduwad kõik rewolutsioonilised elanikud. Peab tähendama, et selles liidus etendawad hindu naisproletaarlased wäga tähtsat osa, nad on aktiivsed liidu liikmed ja kannawad neid ideesid laialistesse hulkadesse. Töö meetodid on weel küllalt primitiivsed. Algasid nad sellega, et kuulutasid sõja usulistele kommetele. Usuliste abiellumiste ja lahutuste wastu kuulutasid nad wälja waba kodanlise abielu. See sünnib liidu konwerentsidel, milledest tuhanded inimesed osa wõtawad ja kus awalikult kuulutatakse, et „see ja see tahawad abielluda“. Niisama toimetatakse lahutamist, kusjuures hulkade awalikku arwamist abiellumiste ja lahutuste ümber koondatakse. Peale selle peetakse wõitlust tütarlaste awalikkudeks naisterahwasteks müümise wastu, ära seletades selle tööala sotsiaalseid juuri ja seda, kui

häbistaw ja alandaw see on. Tuhanded tütarlapsed on templitest lahkunud ja mehele läinud. Suur osa proletaarlasi on usulistest kommetest loobunud, mis kõik selle selgitustöö tagajärg on.

Kuid kõigi saawutuste peale vaatamata on töö siiski weel puudulik.

Briti imperialistide terrori ja india oma kodanluse rõhumise tõttu on töötamine äärmiselt raske, vaatamata sellele, et on tuhandeid seltsimehi, kes on walmis ennast ohwerdama, et india proletariaat kapitali ikkest ja usust wabaneks.

Mitte ükski kapitalistline walitsus, ükski kirik ega timukad ei ole suutnud Oktoobrirewolutsiooni ja NSW Liidu saawutusi häwitada. Lenini idee, sotsialismi ideed on hirmutuseks maailma kodanlusele. Kuid need ideed elawad juba Nõukogude Hiinas ja need ideed wõidawad ka Indias.

SÕNUMID

Punase Struugi raioonist Mogutowo külanõukogust

W. Kingissepa nimelises artellis organiseeriti 1931. aastal lastetuba, mis pidi aasta läbi töötama. Tegelikult läks asi teisiti — juba septembrikuul jäi lastetuba kinni.

Kolhoosi juhatus waatas kogu suwe ükskõiksest lastetoa peale. Kolhoosi juhatuse oli sisse pugunud kulak Nikolai, kes siin oma kulaklist poliitikat ajas.

Lastemaja kinnijäämise tõttu ei saadud naiste tööjõudu 100 protsenti ära kasutada. Niisama ei saa naiskolhoosnikud ühiskonnatööst osa wõtta ega ennast arendada. Sügisel otsustasid naiskolhoosnikud kõik jõu mobiliseerida, et lastetuba 8. märtsiks awatud saaks, kuid tegelikult jäi ka see ainult otsuseks. Sest uus kolhoosi juhatus arwas, et lastetoa ehitamisega on aega kuni kewadeni, ning kuidagi ikka kewadeks walmis saab. Teha on üks ja lubada on teine, nii ka siin.

Suwi on käes ja lastetoa walmistamiseks ei ole weel kõike tarwisminewaid ehitusmaterjale, sest puuduwad lauad, klaasid, naelad jne.

Niisugune ükskõiksus lastetoa wastu ei kõlba kuhugile. Kolhoosi juhatus peab pöörama eriti suurt tähepanu lastetoa awamise ja selle eduka töötamise peale. Lastetuba tuleb kiires korras korda seada ja awada, nagu see kolhoosi juhatuse otsustes ette on nähtud.

Kingissepa nimeline kolhoos peab kulaklistest elementidest ja nende sabarakudest puhastatud saama, et nad mingisugust kihutustööd meie edaspidise ehitustöö wastu ei saaks teha. Kingissepa kolhoosi lastetuba peab esimeseks saama kogu Mogutowo külanõukogus ja teistele eeskujuks olema.

Lastetoa ehitamine wabastab emad kodustest töödest ja wõimaldab nende tööjõudu 100 protsenti kolhoosi töödel, põldudel ja ühiskonnatöödel ära kasutada. Lastetubades saawad lapsed ühiskondliselt, kollektiivselt kaswatatud, nendest peawad sotsialistlise ühiskonna ehitajad ja kaitsjad wälja sirguma.

Meie, naiskolhoosnikud, peame ka ise lastetoa küsimusest rohkem huwitatud olema ja selle ehitusele kaasa aitama ning hulkade tähepanu mobiliseerima.

Loodame, et Kingissepa kolhoosi juhatus kõik oma ptudused ja wead arwele wõtab ja lõhe lastetoa ehitamises kohe likwideerib ja enamliste tempodega ehituse lõpule wiib.

— X —

Selgitustöö kõwendamine lastewanemate keskel

Ma ei peata selle juures, milline suur tähtsus on koolil lastekasvatamises ja uute kaadrite ettewalmistamises. See peaks igale lapsewanemale selge olema ja nad peaksid koolitöö tõstmisele ja arenemisele kaasa aitama.

Kuid kahjuks ei ole tänäni weel mitte kõik lastewanemad sellest aru saanud ja lõhuwad koolitööd. Kõik lastewanemad peawad laste kooliskäimise küsimust tõsiselt wõtma ja hoolitsema, et kõik kooliealised lapsed koolis käiks.

On rida juhtumisi, kus lapsed warakewadel koolist ära wõetakse ja hilja sügisel kooli saadetakse, tööjõu puudusega põhjendades. Tuleb niisuguseid juhtumisi ette, kus lapsed majapidamise seestmistele töödele ja karjuseks koolist ära wõetakse,

kuid samal ajal teiste kolhoosnikkude ja üksikmajapidajate perekondade liikmete tööjõudu otstarbekohaselt ära ei kasutata. Sarnastele wäärnähtustele, kui need aset leiawad, ükskõik kas kolhoosides wõi üksikmajapidamistes, tarwis kõige otsustawam wastuhoop anda ja koolitöö lõhkujad wastutusele wõtta.

Üksiktalupoegade majapidamistes, kus kõik tööjõud plaanikindlalt ära ei ole jaotatud, wõis muidugi sarnaseid nähtusi, et wanemad lapsed koju jätsid, ette tulla.

Nüüd aga, mil eestlaste talupoegade majapidamised suures enamuses kollektiiviseeritud on, mil peab olema sisseseatud kindel ja täpne tööjõu jaotamine ja ärakasutamine, ei tohi lapsi mingil tingimisel kooli saatmata jätta. Kõikide kolhooside ja kehwik-keskmik-talupoegade üksikmajapidamised peawad oma tööjõu nii ära jaotama, et lapsed wõiks korralikult koolis käia.

1. juunil lõppes käesolewa aasta õppetöö külas. Meil tuleb nüüd need puudused, wäärnähtused ja wead tundma õppida, et neid tulewase õppeaasta töös enam mitte enam korrata. Meie peame need wead awalikuks tegema ja paljastama ning ühes sellega tuleb ära näidata, mida tulewases õppetöös teha, et koolitööle ja tema arenemisele tõeliselt kaasa aidata.

Selleks peame kõikide kolhoosnikkude tähelpanu mobiliseerima selle küsimuse ümber, et tulewase õppetöö algamiseks ja heaks kordamiseks enamiselt walimis olla.

A. K-sk.

Koidu nimeline kolhoos — asu lõhede likwideerimisele

Meie kolhoos on kolhoosnikkude arwu poolest suur, kuid töötegijaid on vähe. Naiskolhoosnikud wõtawad kolhoosi töödest vähe osa, peale mõne üksiku. Naiskolhoosnikud töötawad rasketes tingimustes, sest tuleb karja, loomade toltmise ja puude muretsemise eest hoolitseda. Alaliselt töötajad naiskolhoosnikud pole 10 kuu jooksul ühtegi puhkepäewa saanud.

Waatamata sellele, et tööjõust puudus on, ei tõmmata kõiki kolhoosnikke tööle ja nad teewad tegemist kõrwaliste asjadega, mis sugugi kolhoosi huwides pole.

Säärast ükskõiksust näeme igas küsimuses.

Näiteks otsustas kolhoosi plænum tuhka korjata. Kui naiskolhoosnikkude keskel see küsimus üles tõsteti, siis tõusis suur kisa, lärm ja otsus on tänapäewani täitmata.

Seltsiline E. Kanarik ja Ess tõstsid lastesõime ja -platsi organiseerimise küsimuse üles, kuid selle küsimuse wastu oli kõigepealt kolhoosi esimees K. Weerwald ja temale järgnesid kõik naiskolhoosnikud.

Niisugune ükskõiksus on täiesti lubamata nii kolhoosi juhatause kui naiskolhoosnikkude poolt. Meie, kolhoosnikud, peame wõitlema oma kolhoosi majanduse kõwendamise ja kindlustamise eest, kuid kahjuks oleme ise selle arenemise pidurdajateks. Tõeline sotsialistiline wõistlus ja lõõktöö puuduwad kolhoosis, niisama pole tööjõud plaaniliselt ära jaotatud.

Wäärnähtused, mis meie kolhoosis walitsemas, on tingitud mitmest põhjusest. Kõigepealt sellest, et meie kolhoos ei ole waba kulakluse mõjust ja agitatsioonist, ega pole sellele otsustawat wastulööki annud. Parteirakukese töö on nõrk, ja ei suuda kindlat juhtimist meie kolhoosi ehitustöös läbi wiia, ega hulkasid partei ja walitsuse otsuste elluwõimise ümber mobiliseerida.

„Koidu“ nimelises kolhoosis tuleb wiibimata kõige wihasem ja ägedam tuli awada kulakute ja nende sabarakkude agitatsiooni kahjulikkuse ja oportunistide wastu.

Koidu nimelisest kolhoosist

Meie kolhoosi naisseltsilistel on wäga raske usukütkest wabaneda, waatamata sellele, et nad küll näewad, millist nõukogude walitsuse wastast ja musta tööd papid ja usuwennad teewad.

Mustade ronkade meelitamisel sõidawad mõned naiskolhoosnikud Pihkwa — kauge maa ja kulude peale waatamata. Ronkade juttu ja „heldust“ sõidetakse kuu-

lama kõige kibedamate tööde ajal, kui kolhoos hädasti tööjõudu tarvitab. Selle tagajärjel jääb kolhoosis töö sagedasti tegemata.

Käesolewal aastal warastati palwerändamisel naiskolhoosnikul Ella Laewal usuwendade ja õdede poolt 4 tserwontsi ära. Palwerändajad naiskolhoosnikud ei saanud kolhoosi tagasi sõita, sest puudus raha.

Naiskolhoosnik Ella Laew on kolhoosi poolt külanõukogusse naisdelegaadiks walitud, kuid kogu aasta jooksul ei ole ta ühestki koosolekust osa wõtnud ega midagi teinud külanõukogu töö tõstmiseks.

Seitsilised naiskolhoosnikud, sellest on weel wähe, et meie nende tegewust seinalehes hukka mõistame. Meie naiskolhoosnikkude keskel peab poliit-kaswatus-tööd kõwendama ja wähearenenud naiskolhoosnikkudele ära selgitama usu kahjulikkust meie sotsialismi ehitustöös ja pappide ning teiste usuwendade kontrewolutsioonilist tegewust.

Naisdelegaadid, puhastage oma read sarnastest elementidest, kes meie ühiskondlisest tööst ja kolhooside kindlustamisest ja arenemisest huwitatud ei ole. Saatke nõukogude aparati kõige paremad ja aktiivsemad naiskolhoosnikud, sest pappide kumardajatel ei tohi meie nõukogude aparadis kohta olla.

„Edasipüüdja“

Kohalikkude wäetiste ärakasutamine aiawilja aedades

Aiawiljad tarvitawad 3—5 korda rohkem toitaineid maapinnast kui teised põllumajanduslised kaswawad taimed.

Aiawiljade pea-wäetisaineks on sõnnik. Sõnnik ei wäeta mitte üksi maad, waid

- 1) parandab maapinda, muudab tiheda maapinna kohedamaks ja kerge maapinna wastawalt tihedamaks,

- 2) soojendab maapinda, sõnniku lagunemisel saab maapind soojust,

- 3) rikastab maapinda läbimädanenud ainetega.

Kewadel aiawiljadele tarwisminew sõnnik peab täitsa kõdunud olema. Niisugune sõnnik laguneb kiirelt ja taimed saawad kiiremalt tarwisminewad toitained kätte. Poolkõdunud sõnnikus kaotawad suur osa umbrohu seemnetest oma idanemise-wõime, millel umbrohu kaotamiseks muidugi suur tähtsus on. Et säärast sõnnikut saada, pannakse teda hunikusse ja mitte wäga tihedalt: kui sõnnik tugewasti soojaks läheb ja sõnniku kohale aur tekib, siis tarwis wiibimata tugewasti kinni tampida.

Peale seda tuleb sõnnikuhunik mullakihiga kinni katta ja nii jääb ta seisma kuni maapinda wiimiseni.

Wärske õlesõnnik kutsub kapsastel esile suurte wäliste hallide lehtede kaswamise, kuid kapsapea kaswab nõrgalt. Kui sõnnik wärske on, siis kaswab pikkadel juurwiljadel palju harulisi juuri, kuna äramädanenud ja hästi walmistatud sõnniku juures hea juurwilja saak saadakse. Niisugust sõnnikut peab kapsastele, leheliste aiawiljadele, sibulatele panema umbes 30—40 tonni ühe ha peale. Kui juurwilja kaswatada neil maaaladel, kuhu minewal aastal wäetist ei pandud, siis on kasulik sõnnikut panna 20—30 tonni ja peetidele isegi 40 tonni.

Pikkadele ja poolpikkadele juurwiljasortidele on kõige parem lawas läbimädanenud sõnnikut panna.

Sõnnik tuleb peale kohalewedamist kohe maapinda sisse künda. Tiheda maapinna puhul tarwis künda 10 sentimeetri ja kerges maapinnas kuni 13 sentimeetri sügawuselt. Ka tuhk tuleb õieti ära kasutada. Tuhk, mis kuiwas kohas hoitud, on wäga hea kaali-fosfori wäetis. Tuhk on kasulik kõikidele aiawiljadele, iseäranis hästi aga mõjub ta juurwilja kaswamisele. Igas kolhoosis peaks olema kompost-wäetis. Kompost tehakse mitmesugustest mädanenud jäänustest ja mullast ja mõjub wäga hästi aiawilja saagi tõstmise peale.

Komposti tuleb teha kuni 40—50 tonni. Huniku suurus oleneb sellest ära, missugusest materjalist kompost tehakse. Turbamuld, mis hästi on ära lagunenu-ud ja läbikülmanud, on heaks liiwase ning sawise maapinna wäetiseks. Seesugust turwast läheb ühe hektari peale kuni 80 tonni tarwis. Aiawiljade wäetamiseks tuleb koguda inimese wäljaheiteid ja sõnnikuwirtsu. Seesuguseid wäetisi pannakse harilikult mitte warem kui juulikuul.

Millal ja kuidas marjapõõsaid istutada

Suurte sotsialistlist tüüpi marjaaedade ehitamisel tarwis kõige tõsisemat tähelepanu pöörata põõsaste istutamisele. Pole tähtis marjapõõsaste all olewa aiamaa suurus, vaid tähtis on nende kultuuride produktsiooni suurus ja omadus.

Maasikad.

Maasikaid võib istutada kewadel ja sügisel. Maasikate istutamist võib juba siis algada, kui maad võib kaewata ja harida. Harilikult on maasikate istutamise aeg Leningradi oblastis maikuu esimesel poolel.

Istutamist ei tohi mitte hiljemaks jätta, esiteks, taim hakkab paremini kaswama, teiseks, kui maa juba ära on kuiwanud, siis tuleb palju tööd kastmise peale ära kulutada.

Maasika juured kaswawad kogu aasta, uued juured kujunewad kaks korda aastas: warakewadel ehk augusti algul ehk teisel poolel. Augustikuu algul kaswawad maasikajuurte ülemisele osale uued, noored ja lopsakad juured. Need noored maasika juured kindlustawad taime kaswamist sügisel.

Kui maasikaid augustikuul istutada siis võib taim 2—2,5 kuud peale istutamist, kuni külmade tulekuni, kaswada. Selle aja jooksul kaswab maasikataim niwõrd hästi ja kõweneb, et järgmisel aastal on esimene ja küllalt suur marjasaak.

Kui maasikaid hilissügisel septembri- ehk oktoobrikuus istutatakse, siis ei saa taim kõweneda ega küllalt juuri kaswatada ja peab nõrgalt talweunele minema. Tagajärg on see, et suurele osale uuesti istutatud taimedest külm kahju teeb ja esimesel aastal marju ei saa.

Sellepärast on tarwis maasikaid warakewadel ehk umbes augustikuu keskpaigas istutada. Maasikaid võib istutada kogu päewa läbi. Maapinnas on küllalt niiskust, nii sügisese kui ka kewadise istutamise ajal ja kuigi taim päewal istutatakse ja natuke ära närhub, läheb ta siiski warsti sirgeks.

Waarikad istutatakse harilikult kewadel ja sügisel. Harilikult jääb kewadine istutamine hiljaks ja sellepärast istutatakse siis, kui taim juba kaswanud. Waarikate kewadise istutamise aeg langeb ühte kewadiste põllutöödega, sellepärast jäetakse marjapõõsaste istutamine wiimasesse järjekorda.

Sügisene waarikate istutamine peab sündima mitte hiljem septembrikuud ja kewadine mitte hiljem maikuu. Kewadel ei tohi seda tööd wiimaseks jätta, vaid tuleb seda teha plaani järele ja ettemärgitud ajal ühes teiste põllutöödega.

Sõstrad ja karusmarjad.

Sõstra ja karusmarja põõsaid istutatakse sügisel ja kewadel, sagedamini kewadel kui sügisel. Sügist istutamist peab pidama õigemaks, sest karusmarja ja sõstrapõõsad hakkawad kewadel väga wara kaswama. Kui sügisel septembrikuus istutatakse, saawad põõsad kuni külmade tulekuni oma juuri maasse ajada ja järgmisel kewadel võibwad nad juba hästi kaswada.

Et põõsad oma juuri hästi maasse pole ajanud ning talwe jooksul ära võibwad külmata, — seda võib juhtuda siis, kui istutati liig hilja sügisel, otsekohe enne külmade tulekut.

Kewadine istutamine peab olema võimalikult warajane, sest sõstra ja karusmarja põõsad hakkawad teistest marjakultuuridest waremini kaswama.

Kuidas põõsaid istutada

Maasikad.

Kultuuride peenrale istutamise asemel hakkame kultuure ka madalatele kohtadele ühetaoliselt harjade wiisi istutama. Peenrale istutatud kultuuride puhastamise töid ei saa mehaniseerida. Ühetasasele maapinnale või harjale istutamisel märgitakse ridade wahe üksteisest 90 sentimeetrit.

Istutatakse järgmiselt:

Ettenähtud ridadele märgitakse 35—40 sentimeetriline wahe, siis tehakse käega ehk millegi riistaga väiksed augud, mis peawad nii suured olema, et nendesse

juured wabalt sisse mahuksid. Peale seda pannakse taim auku, aetakse mullaga kinni ja wajutatakse muld koomale.

Kõige lähemal ajal wõetakse tarwitusele maasikate istutamise masinad, nii siis tuleb käsitsi istutamise asemele masinatega töötamine.

Istutamisel ei tohi taim juured segi olla ja peawad mullaga kaetud olema. Kui maasikataim wäga sügawalt on istutatud, siis on kaswamine wäga nõrk, ja wastupidi — wäga maapinnale istutatud taimedel jääwad juured paljaks, mis tihti ära kuiwawad, mispärast palju taimi ära sureb.

Õieti istutatud taimed peab kuni lehtedeni mullaga katma, mingisugusel tingimisel ei tohi muld taimi ladwikule sattuda.

Peale taimede istutamist tuleb neid weega kasta ja maapind kohedaks teha.

Waarikad, sõstrad ja karusmarjad. Marjapõõsad tuleb istutada ühetasasele, hästi haritud ja wäetatud maapinnale. Maapind küntakse 30—35 sentimeetri sügawuseni ja wäetatakse hästi ära.

Istutamise wahe on järgmine:

1. Waarikate istutamisel on rida reast 2,5 meetrit kaugel ja põõsaste wahe 1,5 meetrit.

2. Karusmarja põõsaste read peawad olema 3 meetri kaugusel ja põõsaste kaugus 1,75 meetrit.

3. Sõstrapõõsaste read istutatakse 3 meetri kaugusele ja põõsaste kaugus — 1,75 meetrit.

Istutatakse järgmiselt:

Hobuse markeriga (waoajamise riist põllumajanduses) märgitakse read ära ja istutatakse marjapõõsad peale.

Põõsaste augud tulewad ainult nii suured kaewata, et nendesse juured wabalt ära mahuksid. Põõsaste juured jaotatakse istutamisel nii ära, et nende ümbruses tühje kohti ei oleks.

Peale istutamist, kui maapind ära on kulwanud, on tarwis kasta. Istutamise taimed peawad wastama järgmistele nõuetele:

1) Maasikad.

Maasikataimed peawad olema üheaastased, kahe-kolmelehelised, arenenud ladwikuga, hästi arenenud juurtesüsteemiga, mitte wäiksem kui 4 sentimeetrit.

2. Waarikad.

Tarwis istutada üheaastaseid oksid, millede diameeter oleks mitte wähem kui 1 sentimeeter, juurtesüsteem hästi arenenud.

3. Sõstrad ja karusmarja põõsad. Peawad olema ühe- ja kaheaastased põõsad ja hästi arenenud juurtesüsteemiga. Tuleb puhast sorti põõsad walida. Marjapõõsaste istutamisel ei tohi istutatawaid põõsaid paljalt õhu kätte jätta, waid peab mullaga kinni katma ja siis järjekorras istutama. Põõsaste juurte wigastamisel tarwis juured terawa noaga siledaks lõikata.

Marjapõõsaste standart-sordid Leningradi oblastis istutamiseks:

Maasikad: Deutsch-Ewern, Saksonia Korall, Wiktooria, Hiline Leopoldshall.

Waarikad: Ussanka, Malborough, Slaawa Sewera, Nowostj Kusjmina.

Mustad sõstrad: Lia wiljarikas, Baskopi hiiglane, Neapoli hiiglane.

Punased sõstrad: Hollandi punane, Feja wiljarikas, Hollandi walge.

Karusmarjad: Nummer kaheksas, Awenarius, Karry, Ameerika mägene.

Hind 15 kop.

Tellige oma ajakirja
„Naistöoline ja naiskolhoosnik“

Tellimise hind: 50 kop: pooles aastas, 1 rubla aastas.

Tellimisi võetakse vastu: postiosakondades, „Naistöolise ja naiskolhoosniku“ lugemise ringides ja Leningradis Haridusmajas.

Ответственный редактор: Х. Виснапу.
Технический редактор: Эд. Юргенфельдт.
Издание № 89. Сдано в набор 16/VI 1932 г.
Подписано к печати 2/VII 1932 г. Формат 74×105. 1¹/₄ печ. лист.
Кегль 10. Колич. букв в печ. листе 82336. Всего 102920 знаков.

Издательство „КЮЛЬВАЯ“, Ленинград 31, улица 3-го Июля, дом № 48.

Ленгорлит. № 45213. — Тираж 2000. — Заказ № 3073
Типография „Кюльвая“, ул. Дзержинского, 49.

ESTI
RAHVUSRAAMATUKOGU
AR